

Załącznik
do Uchwały nr 2483/83/V/2015
Zarządu Województwa Śląskiego
z dnia 29 grudnia 2015r.

ZASADY WSPARCIA REWITALIZACJI W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020

Katowice, grudzień 2015 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
KWESTIE DEFINICYJNE I POJĘCIOWE.....	5
CECHY I ELEMENTY PROGRAMU REWITALIZACJI.....	6
PROCEDURA OCENY PROGRAMÓW REWITALIZACJI.....	10
KARTA OCENY FORMALNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI.....	13
KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI.....	16
WZÓR OŚWIADCZENIA O PRZYJĘCIU PRZEZ RADĘ GMINY PROGRAMU REWITALIZACJI.....	21
PREFERENCJE DLA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH W REGIONALNYM PROGRAMIE OPERACYJNYM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014- 2020.....	22

WSTĘP

Przemiany społeczno – gospodarcze na przestrzeni ostatniego ćwierćwiecza doprowadziły w wielu gminach do degradacji tkanki miejskiej (w zakresie zużycia technicznego i zestarzenia funkcjonalnego zarówno infrastruktury jak i zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej) oraz erozji stosunków społecznych i powstania licznych problemów gospodarczych.

W szczególności doświadczyły to gminy znajdujące się na terenie województwa śląskiego, gdzie długotrwała działalność przemysłu silnie wpłynęła na środowisko, przestrzeń oraz stosunki społeczne. Z tego też względu nadanie nowych funkcji terenom zdegradowanym i poprzemysłowym oraz rewitalizacja przestrzeni miast a przede wszystkim uzdrowienie relacji społecznych jest poważnym wyzwaniem rozwojowym regionu.

W perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2014-2020 rewitalizacja jest jednym z obszarów szczególnej uwagi i koncentracji działań. Doświadczenia w zakresie rewitalizacji tych obszarów wskazują na konieczność intensyfikacji interwencji oraz integracji podejmowanych w ramach EFRR i EFS działań, w celu osiągnięcia maksymalnych korzyści realizowanych projektów. Postrzeganie rewitalizacji jako kompleksowego i skoncentrowanego pakietu powinno być jednocześnie istotnym elementem całościowej polityki rozwoju samorządów miast¹.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 może być jednym z źródeł finansowania działań rewitalizacyjnych w gminach.

W ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego główny ciężar wsparcia procesu rewitalizacji został położony na priorytet inwestycyjny 9b *wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich* (Działania 10.3, 10.4)². Cała alokacja została przydzielona na wsparcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z programów rewitalizacji pozytywnie ocenionych przez IZ RPO WSL. Projekty te będą musiały wspierać działania społeczne realizowane za pomocą Europejskiego Funduszu Społecznego. W zakresie interwencji EFS kluczowe dla zapewnienia komplementarności podejmowanych działań są priorytety inwestycyjne 9i *aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie* (Poddziałania 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3)³ lub w 9iv *ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym* (Poddziałania 9.2.1, 9.2.2, 9.2.3)⁴. Pozostały katalog priorytetów inwestycyjnych wskazanych z EFS stanowi dopełnienie katalogu wsparcia.

W przypadku pozostałych priorytetów inwestycyjnych EFRR, IZ RPO WSL wprowadzi preferencje dla projektów rewitalizacyjnych w postaci dodatkowych punktów w procedurze

¹ Założenia Narodowego Planu Rewitalizacji przygotowanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.

² Zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

³ Ibidem.

⁴ Ibidem.

konkursowego trybu wyboru projektów w postaci dedykowanych kryteriów wyboru projektów.

Zapisy Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 mają na celu zapewnienie spójności i efektywności podejmowanych działań oraz zapewnienie komplementarności pomiędzy finansowanymi z EFS i EFRR przedsięwzięciami.

Realizowane projekty winny być ukierunkowane na rozwiązanie indywidualnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych zdiagnozowanych na obszarach zdegradowanych. W szczególności pierwsza z wymienionych kategoria problemów powinna odgrywać kluczową rolę w planowaniu kompleksowej rewitalizacji, jako jej fundament i główna rama realizacyjna. Ostatecznym celem działań w tym zakresie powinno być bowiem doprowadzenie do trwałych zmian społecznych w dziedzinie zatrudnienia, integracji społecznej czy edukacji. Działania społeczne mają też decydujące znaczenie z perspektywy dokonywanych zmian infrastrukturalnych warunkując ich trwałość i akceptację przez mieszkańców obszarów zdegradowanych.

KWESTIE DEFINICYJNE I POJĘCIOWE

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno – funkcjonalne, techniczne, środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań oraz wzmacnianie lokalnych potencjałów i jest procesem wieloletnim, prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością i na jej rzecz. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są spójnie wewnętrznie poprzez integrację poszczególnych działań pomiędzy sobą, oraz zewnętrznie – z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych.

Obszar zdegradowany jest to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Program rewitalizacji jest dokumentem inicjowanym, opracowanym i uchwalonym przez radę gminy. To wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Przez program rewitalizacji rozumie się np. lokalny program rewitalizacji, miejski program rewitalizacji, gminny program rewitalizacji.

Na potrzeby niniejszego dokumentu przez program rewitalizacji rozumie się zarówno program przyjęty uchwałą rady gminy jak i projekt programu rewitalizacji, przesłany do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 w celu oceny zgodności z Wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

CECHY I ELEMENTY PROGRAMU REWITALIZACJI

Program rewitalizacji powinien zawierać co najmniej następujące elementy:

Opis powiązań programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy. Program rewitalizacji powinien być jednym z ważniejszych narzędzi wprowadzania zmian na obszarze gminy, Konieczne jest zatem powiązanie go z dokumentami określającymi kierunki rozwoju gminy, tj. dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych. Diagnoza obejmuje analizę wszystkich sfer, tj. sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej, a w szczególności pogłębioną analizę kwestii społecznych dla określenia potrzeb podjęcia wyprzedzających działań o charakterze społecznym, co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu.

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji. Koncentracja interwencji i potrzeba hierarchizacji potrzeb powodują, że program rewitalizacji dotyczy terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju gminy, obejmujących całość lub część zdiagnozowanego obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Ustalenia zasięgu przestrzennego obszaru rewitalizacji dokonuje samorząd gminy, w oparciu o rozstrzygnięcia wynikające z diagnozy (bądź innych dokumentów strategicznych lub planistycznych gminy) lub w oparciu o indywidualne kryteria opracowane przez gminę. Program rewitalizacji łącznie nie obejmuje więcej niż 20% powierzchni gminy i dotyczy liczby ludności nie większej niż 30% jej mieszkańców.

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji – planowany efekt rewitalizacji. Konieczne jest określenie pożądanego stanu, do jakiego mają doprowadzić dany obszar projekty/ przedsięwzięcia rewitalizacyjne, oraz jego parametryzacja. Tak postawione zadanie ułatwi później wybór odpowiednich mierników/wskaźników osiągnięcia celów programu rewitalizacji.

Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk. Należy wykazać spójność i powiązanie w programie diagnozy obszaru rewitalizacji identyfikującej czynniki i przyczyny degradacji z celami i zamierzeniami do osiągnięcia wskutek rewitalizacji oraz działaniami i zamierzeniami pozwalającymi na osiągnięcie celów. Umożliwi to znalezienie odpowiedzi na pytania: dlaczego i w jaki sposób tj. jakimi przedsięwzięciami zakłada się zahamowanie regresu, jak wywołać korzystne tendencje rozwojowe, a także jakie działania i na jakich obszarach są konieczne dla skierowania dotkniętego kryzysem obszaru na ścieżkę rozwoju.

Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub

przestrzenno – funkcjonalnego, technicznego, środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem. W trakcie opracowywania i wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji.

Opis planowanych działań rewitalizacyjnych, które będą realizowane w ramach danego programu rewitalizacji powinien zawierać w pierwszej kolejności identyfikację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Opis projektu powinien zawierać co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.

Charakterystyka pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Jest to zbiorczy opis innych uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji. W opisie przedsięwzięć uzupełniających należy wskazać obszary tematyczne, zagadnienia istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji.

Co do zasady projekty rewitalizacyjne realizowane są na obszarach wyznaczonych do rewitalizacji gdyż celem głównym takich projektów jest przede wszystkim bezpośrednio działanie na rzecz poprawy sytuacji społeczno- gospodarczej na danym obszarze oraz wsparcie jego mieszkańców. W wyjątkowych przypadkach możliwe jest, aby do objęcia wsparciem dopuszczone zostały także projekty planowane do realizacji/zlokalizowane poza obszarem wyznaczonym do rewitalizacji, w szczególności, w których działania będą prowadzone na styku obszaru wyznaczonego do rewitalizacji i obszaru zdegradowanego, jednak tylko i wyłącznie jeśli służą one realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji. Dotyczy to zwłaszcza inicjatyw społecznych nakierowanych np. na aktywizację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji, gdzie rozwiązania dedykowane ludności z obszaru rewitalizacji mogą być podejmowane poza tym obszarem. Takie przypadki wymagają szerszego uzasadnienia i wskazania siły powiązań i efektywności oddziaływania danego projektu rewitalizacyjnego. Przykładem mogą być projekty w zakresie wsparcia zatrudnienia i zakładania działalności gospodarczej gdzie np. dotacje na zakładanie działalności gospodarczej będą udzielane osobom zamieszkującym obszar rewitalizowany jak i osobom spoza tego obszaru, ale które będą prowadziły działalność na obszarze rewitalizowanym lub zatrudniały osoby z obszaru objętego rewitalizacją. Kolejnym przykładem mogą być projekty wspierające dostępność do usług społecznych (tj. usług pomocy społecznej oraz usług z zakresu systemu wsparcia rodziny), a także działania w zakresie aktywnej integracji społeczno-zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, w których z uwagi na sposób organizacji tych usług niezasadnym byłoby ograniczanie dostępu jedynie osobom zamieszkującym obszar

rewitalizowany, w przypadku gdy układ funkcjonalny placówek/podmiotów prowadzących wsparcie na rzecz osób potrzebujących pomocy powoduje, iż dana placówka prowadzi działalność nie tylko bezpośrednio na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji, ale także na obszarze zdegradowanym, lub gdy placówka nie leży bezpośrednio na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji, ale na styku dwóch obszarów powiązanych ze sobą funkcjonalnie. W każdym takim przypadku jednak niezbędne jest wyraźne uzasadnienie potrzeby przyjęcia powyżej wskazanych rozwiązań, umożliwiające ocenę ich zasadności oraz efektywności w realizacji celów określonych dla działań rewitalizacyjnych.

Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji. Wymogiem koniecznym dla wspierania projektów rewitalizacyjnych jest zapewnienie ich komplementarności w różnych wymiarach. W szczególności dotyczy to komplementarności: przestrzennej, problemowej i międzyokresowej.

Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar, poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii. Celem jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji projektów rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym). Zapewnienie tej komplementarności ma przeciwdziałać fragmentacji działań koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru. Umożliwia ona również powiązanie działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.

Zachowanie ciągłości programowej ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie. Komplementarność międzyokresowa umożliwia uzupełnienie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym), realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020.

Indykatywne ramy finansowe. Projekty/ przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Dla realizacji zasady dodatkowości środków UE konieczne jest skoordynowanie środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych. Należy również dążyć do łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanых zmian.

Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji. Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu. Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno – funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi. W programie rewitalizacji znajduje się opis procesu jego przygotowania dokumentujący udział w nim różnych grup interesariuszy w taki sposób, by możliwe było zweryfikowanie i ocena stopnia osiągniętego uspołecznienia, jak również określenie, w jaki sposób wybrana forma zarządzania programem rewitalizacji realizuje zasadę udziału w niej interesariuszy. Partycypacja ukierunkowana jest na możliwie dojrzałe jej formy, a więc nieograniczające się jedynie do informacji czy konsultacji działań władz lokalnych, ale dążące do zaawansowanych metod partycypacji, takich jak współdecydowanie czy kontrola obywatelska.

System realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji. Należy wziąć pod uwagę zaprojektowanie systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu rekomenduje się osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.

System monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.

Proces monitoringu powinien służyć zagwarantowaniu realizacji celów rewitalizacji wskazanych w programie. Biorąc pod uwagę, że wykorzystanie środków finansowych powinno być jak najbardziej efektywne, należy prowadzić analizę oddziaływania podejmowanych przedsięwzięć ukierunkowanych na rozwiązanie konkretnych problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.

Tak prowadzony system monitorowania i ewaluacji procesu rewitalizacji ma w założeniu pozwolić na lepsze, bardziej skoordynowane zarządzanie, wzmocnienie poczucia odpowiedzialności i partnerstwa oraz optymalne wykorzystanie środków finansowych dla maksymalizacji efektów.

System monitorowania rewitalizacji budowany w programie powinien zapewniać pewnego rodzaju kompleksowość polegającą na monitorowaniu efektów wszelkich przedsięwzięć, które wpływają na poprawę sytuacji społecznej, gospodarczej czy przestrzennej obszaru zdegradowanego, a wcześniej były ujawniane jako bezpośrednie lub pośrednie przyczyny degradacji.

PROCEDURA OCENY PROGRAMÓW REWITALIZACJI

Na stronie internetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w zakładce poświęconej rewitalizacji, zamieszczona zostanie informacja o możliwości składania programów rewitalizacji do oceny przez Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (IZ RPO WSL 2014-2020).

Ocena programów rewitalizacji będzie miała charakter ciągły, tj. gmina w dowolnym momencie może złożyć program rewitalizacji do zaopiniowania przez IZ RPO WSL 2014-2020.

Należy pamiętać, że gmina chcąc złożyć do dofinansowania z RPO WSL 2014-2020 projekt rewitalizacji musi mieć pozytywnie oceniony przez IZ RPO WSL 2014-2020 program rewitalizacji, z którego wynikać będzie przedmiotowy projekt.

W imieniu IZ RPO WSL 2014-2020 ww. ocenę przeprowadzi Zespół ds. rewitalizacji, powołany Zarządzeniem Marszałka nr 00072/2015.

Ocena programów rewitalizacji ma na celu potwierdzenie, że program spełnia wymagania określone w *Wytocznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*.

Do przedmiotowej oceny gmina może złożyć program rewitalizacji przyjęty przez radę gminy bądź ostateczną wersję projektu programu rewitalizacji planowaną do przyjęcia przez radę gminy.

Program rewitalizacji, który ma podlegać ocenie przez IZ RPO WSL 2014-2020, należy złożyć do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego za pomocą Platformy SEKAP (System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.sekap.pl lub za pomocą skrzynki podawczej ePUAP (elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej), dostępnej pod adresem www.epuap.gov.pl. W tytule/temacie dokumentu należy wpisać: „Ocena programu rewitalizacji gminy.... – Wydział Rozwoju Regionalnego”.

Program Rewitalizacji należy podpisać za pomocą: bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego kwalifikowanym certyfikatem lub, certyfikatu CC SEKAP, lub profilu zaufanego ePUAP.

Programy rewitalizacji przesłane w inny sposób niż określony powyżej (np. pocztą tradycyjną, telefaksem lub pocztą elektroniczną) nie będą rozpatrywane.

Ocena programu rewitalizacji przebiega dwuetapowo.

Etap 1 ocena formalna

Po przekazaniu programu rewitalizacji przez Kancelarię Ogólną Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego do Wydziału Rozwoju Regionalnego, dokonywana jest ocena formalna programu, którą przeprowadza członek Zespołu ds. rewitalizacji.

Ocena formalna programu rewitalizacji dokonywana jest bezzwłocznie, jednak nie dłużej niż 7 dni kalendarzowych, na Karcie Oceny Formalnej, której wzór znajduje się w dalszej części niniejszego dokumentu.

W trakcie oceny formalnej będą podlegały uzupełnieniu lub korekcie uchybienia wynikające z niespełnienia minimum jednego z przyjętych kryteriów formalnych.

W przypadku, o których mowa powyżej, członek Zespołu ds. rewitalizacji sporządza pismo z uwagami formalnymi, które zatwierdzone jest przez Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego⁵ i przesyłane do gminy opracowującej program.

Termin na uzupełnienie/ poprawę programu rewitalizacji wyznaczony w piśmie do gminy nie może być krótszy niż 7 dni kalendarzowych, liczonych od momentu otrzymania przez gminę pisma z uwagami.

Do czasu dokonania stosownych poprawek lub uzupełnień program rewitalizacji pozostawia się bez dalszego biegu.

W przypadku pozytywnej weryfikacji formalnej programu rewitalizacji stosowna informacja zostanie opublikowana na stronie internetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w zakładce poświęconej rewitalizacji. Status oceny programu rewitalizacji będzie aktualizowany na bieżąco.

Etap 2 ocena merytoryczna

Po dokonaniu pozytywnej oceny formalnej program rewitalizacji poddany zostanie ocenie merytorycznej.

Ocenę merytoryczną każdego programu rewitalizacji dokonuje co najmniej dwóch członków Zespołu ds. rewitalizacji.

Ocena merytoryczna dokonywana jest za pomocą Karty Oceny Merytorycznej przy zachowaniu zasad poufności i bezstronności oceniających. Wzór Karty Oceny Merytorycznej znajduje się w dalszej części dokumentu.

Ocena merytoryczna dokonywana jest w ciągu 30 dni kalendarzowych od pozytywnej oceny formalnej programu rewitalizacji.

W przypadku uwag do programu rewitalizacji, które wyniknęły po ocenie merytorycznej dokumentu, członek Zespołu ds. rewitalizacji sporządza bezzwłocznie pismo z uwagami

⁵ Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o „Dyrektorze Wydziału Rozwoju Regionalnego” należy przez to rozumieć również Zastępcę Dyrektora Wydziału.

merytorycznymi, które zatwierdzone jest przez Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego i przesyłane do gminy opracowującej program.

Gmina, po dokonaniu stosownych poprawek lub uzupełnień przesyła program rewitalizacji do ponownej merytorycznej oceny dokumentu, która trwa nie dłużej niż 21 dni kalendarzowych od daty przekazania programu rewitalizacji przez Kancelarię Ogólną Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego do Wydziału Rozwoju Regionalnego.

W razie niedokonania lub niewłaściwego dokonania poprawek lub uzupełnień, członkowie Zespołu ds. rewitalizacji oceniający program rewitalizacji formułują kolejny raz uwagi, które zostaną przekazane gminie w formie pisemnej. Procedura ta trwa do momentu, aż program rewitalizacji nie uzyska pozytywnej oceny.

W przypadku uzyskania przez program rewitalizacji (który został złożony do oceny przed przyjęciem przez radę gminy) pozytywnej oceny merytorycznej, członek Zespołu ds. rewitalizacji sporządza pismo, które zatwierdzone jest przez Dyrektora Wydziału Rozwoju Regionalnego, z prośbą o dostarczenie do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oświadczenia, o przyjęciu przez radę gminy programu rewitalizacji w wersji, która pozytywnie została zaopiniowana przez członków Zespołu ds. rewitalizacji.

Do ww. oświadczenia należy dołączyć zarówno program rewitalizacji jak i kopię uchwały rady gminy przyjmującej ten dokument.

Po przesłaniu przez gminę ww. dokumentów, na stronie internetowej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020, w zakładce poświęconej rewitalizacji, zamieszczona zostanie informacja o pozytywnej ocenie programu rewitalizacji.

KARTA OCENY FORMALNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020	
Nazwa gminy	
Nazwa dokumentu	
Data uchwalenia/aktualizacji programu rewitalizacji przez radę gminy	
Ciągłość programu rewitalizacji⁶	nowy dokument/ kontynuacja/ aktualizacja ⁷
Etap oceny	Pierwsza ocena/ uzupełnienie nr ...

⁶ Ciągłość programu rewitalizacji oznacza odniesienie do osi czasu przyjęcia programu rewitalizacji. "Nowy dokument" oznacza przyjęcie programu rewitalizacji po raz pierwszy dla danego obszaru zdegradowanego, "kontynuacja" oznacza ciągłość programu rewitalizacji bez potrzeby jego zmiany i ponownego uchwalenia przez radę gminy. Zatem w przypadku "kontynuacji" przedkładany do weryfikacji program rewitalizacji spełnia wymogi Wytycznych MliR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Z kolei "aktualizacja" oznacza konieczność dostosowania istniejącego programu rewitalizacji do wymogów Wytycznych MliR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 lub do zmieniających się uwarunkowań jego realizacji i ponownego podjęcia uchwały przez radę gminy.

⁷ Niepotrzebne skreślić

Lp.	KRYTERIA FORMALNE							
	Opis kryterium oceny	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
						Tak	Nie	
1.	Czy program rewitalizacji został złożony w terminie (w przypadku uzupełnienia) wskazanym przez IZ RPO WSL?							
2.	Czy program rewitalizacji został dostarczony w formie elektronicznej tj. podpisany za pomocą: bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego kwalifikowanym certyfikatem lub, certyfikatu CC SEKAP, lub profilu zaufanego ePUAP oraz za pośrednictwem SEKAP lub ePUAP, a w konsekwencji zostało wystawione Urzędowe Potwierdzenie Odbioru (UPO)?							
3.	Czy gmina złożyła tylko jeden program rewitalizacji?							
4.	Czy program rewitalizacji jest kompletny tj. zawiera wszystkie załączniki (jeśli dotyczy)?							

Deklaracja bezstronności i poufności

Ja, niżej podpisany deklaruję, że swoje obowiązki będę wykonywać uczciwie i rzetelnie. Nie ma zależności pomiędzy mną, a wnioskodawcą lub współpracującymi z nim osobami, które mogą zaważyć w sposób nieuzasadniony pozytywnie lub negatywnie na wyniku mojej oceny/opinii. Zgodnie z moją najlepszą wiedzą i przekonaniem, nie istnieją żadne fakty ani okoliczności, w przeszłości lub obecnie, bądź taki, które mogą zaistnieć w najbliższej przyszłości, kwestionujące moją niezależność w oczach którejkolwiek ze stron; jeżeli okaże się podczas procesu oceny, że taki związek istnieje lub powstał, niezwłocznie zaprzestam udziału w procesie oceny.

Zobowiązuję się do zachowania poufności wszystkich informacji lub dokumentów („poufnych informacji”) ujawnionych wobec mnie lub uzyskanych przeze mnie bądź przygotowanych przeze mnie w toku czy w wyniku oceny. Zobowiązuję się także do wykorzystania ich wyłącznie do celów oceny i nie ujawniania stronom trzecim. Ponadto zgadzam się, że nie będę przechowywać kopii pisemnych lub elektronicznych informacji lub pierwowzorów, które zostaną mi dostarczone.

Wynik oceny:

Dokument spełnia kryteria formalne: TAK/NIE

Dokument skierowany do uzupełnienia: TAK NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Wynik oceny po dokonaniu poprawy/uzupełnienia:

Dokument spełnia kryteria formalne: TAK/NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

KARTA OCENY MERYTORYCZNEJ PROGRAMU REWITALIZACJI

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020	
Nazwa gminy	
Nazwa dokumentu	
Data uchwalenia/aktualizacji programu rewitalizacji przez radę gminy	
Ciągłość programu rewitalizacji⁸	nowy dokument/ kontynuacja/ aktualizacja ⁹
Etap oceny	Pierwsza ocena/ uzupełnienie nr ...

⁸ Ciągłość programu rewitalizacji oznacza odniesienie do osi czasu przyjęcia programu rewitalizacji. "Nowy dokument" oznacza przyjęcie programu rewitalizacji po raz pierwszy dla danego obszaru zdegradowanego, "kontynuacja" oznacza ciągłość programu rewitalizacji bez potrzeby jego zmiany i ponownego uchwalenia przez radę gminy. Zatem w przypadku "kontynuacji" przedkładany do weryfikacji program rewitalizacji spełnia wymogi Wytycznych MliR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020. Z kolei "aktualizacja" oznacza konieczność dostosowania istniejącego programu rewitalizacji do wymogów Wytycznych MliR w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 lub do zmieniających się uwarunkowań jego realizacji i ponownego podjęcia uchwały przez radę gminy.

⁹ Niepotrzebne skreślić

Lp.	KRYTERIA MERYTORYCZNE								
	1.	Zawartość programu rewitalizacji	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
Tak							Nie		
1.1.	Czy zawartość programu rewitalizacji spełnia minimalne wymagania, o których mowa w pkt. 5. Minimalna zawartość (elementy) programu rewitalizacji załącznika do Wytycznych ?								
2.	Potrzeby rewitalizacyjne a strategia rozwoju gminy (lub dokument równoważny)	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie	
						Tak	Nie		
2.1.	Czy wskazane w programie rewitalizacji fragmenty strategii (dokumentu równoważnego) odnoszą się do rewitalizacji zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 dalej Wytycznymi?								
3.	Wstępna analiza i diagnoza obszaru zdegradowanego	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie	
						Tak	Nie		
4.1.	Czy diagnoza zawiera kompleksową charakterystykę obszaru zdegradowanego: opis zjawisk kryzysowych, w tym przede wszystkim negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, skali problemów oraz potencjałów obszaru?								

4.2.	Czy określone zjawiska kryzysowe są powiązane i adekwatne do zidentyfikowanego problemu(ów) w zakresie rewitalizacji, a ich natężenie (nawarstwienie, utrwalenie się) ma istotny wpływ na występowanie powyższego problemu(ów)?							
4.3.	Czy określone zjawiska kryzysowe są powiązane i adekwatne do zidentyfikowanego problemu(ów) w zakresie rewitalizacji, a ich natężenie (nawarstwienie, utrwalenie się) ma istotny wpływ na występowanie powyższego problemu(ów)?							
4.4.	Czy określono cele rewitalizacji w każdej z ww. sfer oraz, czy zidentyfikowano głównych beneficjentów tego procesu?							
5.	Program rewitalizacji	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
						Tak	Nie	
6.1.	Czy założone działania rewitalizacyjne są adekwatne do zdiagnozowanych potrzeb i problemów rewitalizacyjnych?							
6.2.	Czy opisano/zaplanowano sposób wykorzystania programu rewitalizacji i czy gmina zagwarantowała, że będzie on wykorzystywany w realizacji przyszłych przedsięwzięć z niego wynikających?							
6.3.	Czy w ramach wykorzystania programu rewitalizacji do zaplanowanych działań przyporządkowano potencjalne źródła finansowania (z uwzględnieniem różnych źródeł finansowania prywatnych, publicznych, w tym unijnych) ?							

7.	Partycypacja społeczna	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
						Tak	Nie	
8.1.	Czy zaproponowane techniki i narzędzia partycypacyjne oraz działania aktywizacyjne są skuteczne i adekwatne w kontekście aktywnego włączenia mieszkańców i innych grup docelowych w prace dot. PR?							
8.2.	Czy dobór ww. narzędzi został należycie, racjonalnie i wyczerpująco uzasadniony w kontekście ich najwyższej skuteczności w przygotowaniu jak najlepszego programu rewitalizacji?							
8.3.	Czy planuje się zapewnić aktywny udział różnych grup interesariuszy w przyszłym procesie wdrażania i monitorowania realizacji postanowień programu rewitalizacji?							
9.	System realizacji programu rewitalizacji. Sposób zarządzania	Tak	Nie	Nie dotyczy	Uwagi	Uzupełniono		Uzasadnienie
						Tak	Nie	
10.1.	Czy istnieje opis działań, jakie będą wykonywane w ramach czynności zarządczych i ścieżki podejmowania decyzji zapewniających prawidłową realizację programu rewitalizacji?							

Deklaracja bezstronności i poufności

Ja, niżej podpisany deklaruję, że swoje obowiązki będę wykonywać uczciwie i rzetelnie. Nie ma zależności pomiędzy mną, a wnioskodawcą lub współpracującymi z nim osobami, które mogą zaważyć w sposób nieuzasadniony pozytywnie lub negatywnie na wyniku mojej oceny/opinii. Zgodnie z moją najlepszą wiedzą i przekonaniem, nie istnieją żadne fakty ani okoliczności, w przeszłości lub obecnie, bądź taki, które mogą zaistnieć w najbliższej przyszłości, kwestionujące moją niezależność w oczach którejkolwiek ze stron; jeżeli okaże się podczas procesu oceny, że taki związek istnieje lub powstał, niezwłocznie zaprzestam udziału w procesie oceny.

Zobowiązuję się do zachowania poufności wszystkich informacji lub dokumentów („poufnych informacji”) ujawnionych wobec mnie lub uzyskanych przeze mnie bądź przygotowanych przeze mnie w toku czy w wyniku oceny. Zobowiązuję się także do wykorzystania ich wyłącznie do celów oceny i nie ujawniania stronom trzecim. Ponadto zgadzam się, że nie będę przechowywać kopii pisemnych lub elektronicznych informacji lub pierwowzorów, które zostaną mi dostarczone.

Wynik oceny:

Dokument spełnia kryteria merytoryczne: TAK/NIE

Dokument skierowany do uzupełnienia: TAK NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Wynik oceny po dokonaniu poprawy/uzupełnienia:

Dokument spełnia kryteria merytoryczne: TAK/NIE

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

Data zakończenia oceny i podpis oceniającego:

WZÓR OŚWIADCZENIA O PRZYJĘCIU PRZEZ RADĘ GMINY PROGRAMU REWITALIZACJI

.....
Nazwa i adres gminy

.....
Miejscowość, data

OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE PROGRAMU REWITALIZACJI

W związku z uchwalonym przez radę gminy programem rewitalizacji pn.(w załączeniu), w imieniu Gminy (*nazwa Gminy*) **oświadczam**, iż nie wprowadzono zmian do dokumentu, który został pozytywnie oceniony przez zespół ds. rewitalizacji¹⁰.

Imię i Nazwisko

.....

.....

(podpis i pieczęć osoby upoważnionej do składania oświadczenia w imieniu gminy)

Załączniki:

- uchwała rady gminy
- program rewitalizacji

¹⁰ Zarządzenie nr 00072/2015 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie powołania Zespołu ds. rewitalizacji, którego zadaniem jest m. in. ocena programów rewitalizacji gmin chcących ubiegać się o wsparcie projektów rewitalizacyjnych w ramach funduszy unijnych.

PREFERENCJE DLA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH W REGIONALNYM PROGRAMIE OPERACYJNYM WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020

W zakresie rewitalizacji Regionalny Program Rewitalizacji Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 został tak zaprogramowany aby wspierać realizację projektów rewitalizacyjnych obejmujących różne sfery i przyczyniających się do kompleksowej i skoordynowanej rewitalizacji obszarów zdegradowanych.

Dla zapewnienia szerszego zaangażowania środków UE w działania rewitalizacyjne Instytucja Zarządzająca RPO WSL opracowała system preferencji dla wsparcia projektów rewitalizacyjnych.

Instytucja Zarządzająca RPO WSL 2014-2020 wprowadziło preferencje dla projektów rewitalizacyjnych, wynikających z programu rewitalizacji, w postaci dodatkowych punktów w procedurze konkursowego trybu wyboru projektów w ramach dedykowanych kryteriów wyboru projektów.

Rewitalizacja stanowi również jeden z pięciu terytorialnych obszarów strategicznej interwencji (OSI) wskazanych w Umowie Partnerstwa – miasta i dzielnice miast wymagające rewitalizacji. Oprócz specjalnej puli środków dedykowanej na projekty rewitalizacyjne z programów rewitalizacyjnych Miasta Bytom oraz Miasta Radzionków, Instytucja Zarządzająca RPO WSL 2014-2020 planuje również ogłosić specjalny konkurs na przedsięwzięcia realizowane na terenach wymagających rewitalizacji w miastach wskazanych w *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie*, zakwalifikowanych jako obszary strategicznej interwencji na rzecz restrukturyzacji i rewitalizacji miast tracących funkcje społeczno – gospodarcze.

Dodatkowo, zgodnie z zapisami Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Śląskiego, w przypadku projektów rewitalizacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WSL 2014-2020 będzie mógł uzyskać wsparcie z budżetu państwa w postaci dofinansowania wkładu własnego.

Oznacza to, iż projekt rewitalizacyjny wynikający z programu rewitalizacji pozytywnie uprzednio ocenionego przez IZ RPO WSL 2014-2020, nie objęty regulami pomocy publicznej, pomocy de minimis lub projektów generujących dochód w rozumieniu art. 61 rozporządzenia ogólnego może wskazać w montażu finansowym maksymalnie 85% kosztów kwalifikowanych dofinansowania z EFRR (zgodnie z Szczegółowym Opiszem Osi Priorytetowych RPO WSL 2014-2020) oraz wsparcie wkładu własnego maksymalnie 10% kosztów kwalifikowanych z budżetu państwa.

Poniżej znajdują się priorytety inwestycyjne, które według Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 mają znaczenie dla szeroko pojętej rewitalizacji.

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Metoda preferencji
III Konkurencyjność MŚP	3.1.1 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – ZIT 3.1.2 Tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield – RIT	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna	4.3.1 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - ZIT 4.3.2 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - RIT	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.3.3 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – OSI Bytom	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.3.4 Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej - konkurs	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	4.5.1 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – ZIT 4.5.2 Niskoemisyjny transport miejski oraz efektywne oświetlenie – RIT	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	5.1.1 Gospodarka wodno-ściekowa – ZIT 5.1.2 Gospodarka wodno-ściekowa – RIT	EFRR

	5.3.1 Dziedzictwo kulturowe - konkurs	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.3.2 Dziedzictwo kulturowe – OSI Bytom	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	5.4.2 Ochrona różnorodności biologicznej – OSI Bytom	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
VII Regionalny rynek pracy	7.1.1 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.1.2 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez pracy na obszarach rewitalizowanych - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia osób poszukujących pracy i pozostających bez zatrudnienia – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	7.3.1 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.3.2 Promocja samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.3.3 Promocja samozatrudnienia – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI

	7.4.1 <i>Outplacement</i> - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	7.4.2 <i>Outplacement</i> - konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
VIII Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy	8.1.1 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	8.1.2 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	8.1.3 Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych nad dziećmi do 3 lat – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	8.2.1 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	8.2.2 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	8.2.3 Wsparcie dla przedsiębiorców i ich pracowników w zakresie rozwoju przedsiębiorstwa - konkurs	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów realizowanych na rzecz OSI
	8.3.1 Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
IX Włączenie społeczne	9.1.1 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	9.1.2 Wzmacnianie potencjału społeczno-zawodowego społeczności lokalnych - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	9.1.3 Programy aktywnej integracji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym – OSI	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów realizowanych na rzecz OSI

	9.2.1 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	9.2.2 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych - RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	9.2.3 Rozwój usług społecznych i zdrowotnych–OSI	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów realizowanych na rzecz OSI
	9.3.1 Wsparcie sektora ekonomii społecznej – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna	10.2.1 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – ZIT	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów
	10.2.2 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych - RIT		Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.2.3 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – OSI Bytom	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym
			Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.2.4 Rozwój mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego i chronionego oraz infrastruktury usług społecznych – wsparcie działań wynikających z LSR obejmujących obszary wiejskie i rybackie	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów
		Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny	
	10.3.1 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - ZIT	EFRR	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	10.3.2 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - RIT		Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny

	10.3.3 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - konkurs dla miast z KSRR	EFRR	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.3.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - OSI Bytom i Radzionków	EFRR	Dofinansowanie projektów w trybie pozakonkursowym Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.3.5 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych - wsparcie działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju obejmujących obszary wiejskie i rybackie	EFRR	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
	10.4 Poprawa stanu środowiska miejskiego	EFRR	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
XI Wzmocnienie potencjału edukacyjnego	11.1.3 Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	11.1.4 Poprawa efektywności kształcenia ogólnego– konkurs	EFS	Kryteria wyboru projektów dedykowane OSI
	11.4.1 Kształcenie ustawiczne – ZIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
	11.4.2 Kształcenie ustawiczne – RIT	EFS	Konkurs dedykowany dla projektów wynikających z PR
XII Infrastruktura edukacyjna	12.1 Infrastruktura wychowania przedszkolnego	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny

	12.2 Infrastruktura kształcenia zawodowego	EFRR	Dedykowane kryteria wyboru projektów Możliwość uzyskania wsparcia z budżetu państwa na wkład własny
--	--	------	--